

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.
KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ **SZERKESZTI: UNGER EMIL DR**

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
 a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
 (Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
 :: :: II. emelet 213.) fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
vízisztitító Kísérleti Állomás

MEGJELNIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.
 Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj. {
 Egész évre 12 pengő.
 Fél évre 6 pengő.
 Külföldre egész évre 16 pengő.
 Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

HALÁSZAT—(FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
 Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
 Landes Fischerei Verein, ::
BUDAPEST, V.,
 :: :: Kossuth Lajos-tér 11. II. 213. :: ::

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässerbe-
seitigung, Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: A halászati tanfolyam. — Felhívás. — A halászat. *Fischer Frigyes.* — Balatoni pontyhorgászat — *Pászthory Ödön.* — A méz szerepe a tógazdaságban. *Dr Unger Emil.* — Társulatok — Egyesületek. — Újdonságok — Vegyesek. — Arjegyzések — Hirdetések.
INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Dreitägiger Fischerei-Lehrkurs (Aufruf). — Die Fischerei (Rundfunk-Vortrag). — Sportfischerei am Balaton-See. — Die Rolle des Kalkes in der Teichwirtschaft. — Gesellschaften und Vereine. — Vermischte Mitteilungen. — Fischpreise. — Annoncen.

ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET.

Felhívás háromnapos halászati tanfolyamon való részvételre.

Egyesületünk választmánya legutóbbi ülésén elhatározta, hogy tagjai és a „Halászat“ olvasóközönsége részére télen az erre legalkalmasabb időben: 1936. évi január vagy február hónapban **halászati tanfolyamot** rendez.

Tekintettel arra, hogy Egyesületünk legutóbbi ilyen tanfolyamának megtartása óta már csaknem egy évtized telt el, s hogy úgy a nyíltvízi, mint a tógazdasági halászati tudomány és gyakorlat ezen idő alatt igen sokat haladt, bizton reméljük, hogy olvasóink az egyesület vezetőségének eme szándékát örömmel fogadják és a tervbevetett tanfolyamon, mely a halászat és haltenyésztés legaktuálisabb kérdéseit óhajtja mindenki részére érthető módon s a legmegfelelőbb időben elméleti és gyakorlati szakemberekkel tárgyalatni, igen számosan fognak résztvenni.

Súlyt helyezünk arra, hogy tanfolyamunkon a *természetes tavak és a folyóvizek halászmesterei és halászlai* is minél számosabban vegyenek részt, mert a tanfolyam anyagát úgy állítjuk össze, hogy az a természetes vizek halászata föllendítésének eszközeit is tárgyalni fogja. Tógazdák és tógazdasági halászok pedig hasznos dolgokkal gyarapíthatják tudásukat a ponty- és a mellékhalak tenyésztésére vonatkozó legújabb ismeretekkel, mindig szemelőt tartva a gyakorlati szempontból fontos és bevált megállapításokat.

Az érdeklődőket egyelőre csupán arra kérjük, hogy *részvételi szándékukat egyszerű levelező-lapon mielőbb bejelenteni szíveskedjenek*, közölve egyúttal azt is, hogy január második felét, vagy február első felét tartják-e megfelelőbb időnek a tanfolyam megtartására.

A jelentkezés határideje december hó elseje.

A tanfolyamon csak azok vehetnek részt, akik ezen időpontig részvételi szándékukat név, foglalkozás, pontos lakcím közlésével a „Halászat“ szerkesztőségéhez, Budapest, II., Herman Ottó-út 15. bejelentik.

A tanfolyam díjtalan, és annak részletes programját a „Halászat“ decemberi számában az előadók és a jelentkezett résztvevők névsorával együtt közölni fogjuk.

Budapest, 1935. október hó 15-én.

AZ EGYESÜLET ELNÖKSÉGE.

FELHÍVÁS.

Tisztelettel kérjük Egyesületünk mindazon tagjait és lapunk azon előfizetőit, akik fizetési kötelezettségüknek még most sem tettek eleget, hogy tagdíj- illetve előfizetési díj hátralékaikat, melyeknek összege az e lappéldányokhoz csatolt **postatakarékpénztári lapokon egyenként fel van tüntetve**, e lapok felhasználásával haladéktalanul befizetni szíveskedjenek. Akik fizetési kötelezettségüknek jelen felszólításunkra sem tesznek eleget, azoktól tartozásaikat a közel jövőben postai megbízás útján leszünk kénytelenek beszédelni.

Budapest, 1935. október hó 15-én.

AZ EGYESÜLET ELNÖKSÉGE.

A halászat.

Ilyen címmel a földművelésügyi minisztérium rádió előadásorozatában a múlt hóban *Fischer Frigyes* miniszteri tanácsos, a halászati ügyek vezetője és az Országos Halászati Egyesület igazgatója tartott igen érdekes előadást.

Az előadás első részében a rádió hallgatóságának a fontosabb hazai halak egyes fajait ismertette. Minthogy olvasóközönségünk e halfajokat jól ismeri, az első részt mellőzve, az előadás második részét közöljük csak az alábbiakban, mely általános érdeklődésre számíthat:

A halászás a népek legősibb foglalkozása, mert, amint a vad elejtésére szolgáló eszközök maradványait már az ősember barlangjában feltaláljuk, úgy a halászszerszámok nyoma is fellelhető mindenütt a vizek mentén.

A halászat a köztudat szerint ma is a vízben élő hal megfogására irányuló tevékenység. Amint az ember a hálnak többé-kevésbé titokzatos életmódját jobban és jobban megismerte, annál könnyebben és biztosabban jutott annak birtokába.

Ahhoz hogy a halat megfoghassuk, annak életmódját, természetét tüzetesen kell ismernünk.

A halfogást egész művészi tökéletességre viszik a sporthorgászok, akik egy nagyobb vagy ritkább hal megfogására időt és fáradságot nem kímélve a legtökéletesebb eszközökkel indulnak el. Az igazi, a vérbeli sporthorgász csak a hal megfogását élvezi, s ha bőséges zsákmánya van, amelyet saját céljaira felhasználni nem tud, a megfogott halat vagy elajándékozza vagy pedig a vízbe visszabocsátja, de el nem adja. Szenvedélyes sporthorgászoktól hallottam, hogy a horgászást még a vadászatnál is többre becsülik.

Nálunk Magyarországon a sporthorgászatnak aránylag kevés, de igen lelkes híve van, akik bátran mérhető össze a legügyesebb külföldi horgászokkal. Újabban több sporthorgász-egyesület alakult, amelyek élénk tevékenységet fejtenek ki e nemes sport terjesztésében. Épen az ő lelkes fáradságuk eredményének tekinthető az, hogy e testet-lelket üdítő sport nálunk is mindjobban terjed.

A hivatásos halász, akinek kenyérkeresete a halfogás, természetesen minél nagyobb mennyiséget s minél jobban keresett minőséget iparkodik a vizek mélyéről előteremteni.

Eszközei között szintén szerepel a horog, csakhogy ő hosszú fonálra fűzve rendszeren egész sorozat horgot használ, s azt felcsalizva vagy fenékre süllyeszti vagy úszó tárgyakra függeszti, aszerint amilyen halat akar fogni. Nagy hátránya ennek a fogási módnak az, hogy ha nem elég nagy horgokat alkalmaznak, a halállomány jövődjét, az apró halat is kifogja és elpusztítja. Épen ezért a halászati igazgatás komolyan mérlegeli, hogy ennek az ú. n. fenékhorgoknak használatát korlátozza-e vagy teljesen megtiltsa-e?

A kishalászok igen elterjedt szerszáma a varsa, mely gömbölyű vagy négyszögletű s vesszőből van fonva, esetleg hálóból keretre feszítve készül. A bejárat kuposan szűkül, úgy hogy a hal befelé be tud menni, ellenben kijönni már nem bír belőle.

A varsákat rendszeren a halak vonulási irányába, nádasokban helyezik el és sokszor kiegészítésül a legkülönbözőbb alakú és igen szellemes vonalozású terelő műveket állítanak eléjük, hogy a halat a vízben elhelyezett fogóeszközbe tereljék.

A legerjedtebb halfogó szerszám a háló. Használati módja szerint sokféle van. Van olyan, amelyet nyéllel a partról emelgetnek, amelyet mindenki látott már,

csak halat fogni vele bizonyára igen keveset; van olyan háló, amelyet úszókra felfüggesztenek s szabadjára hagynak, hogy a vízben mozgó halak bele akadjanak; van olyan kerek háló, amelyet a halász a partról vagy csónakról dob bele a vízbe és amely harangalakuán leereszkedve fogja meg az alája kerülő halat; végül van olyan háló, amelynek felső szélét a víz felületén úszó parák tartják, alsó szélén pedig ólomgombok vannak, hogy kifeszítve tartsák, s amellyel a víznek nagy részét bekerítik, hogy az itt tartózkodó halakat megfogják. Ez a legáltalánosabb halászszerzám a kerítő háló. Ezzel, ha annak hossza 10 m körül ingadozik, egy-két ember is dolgozhatik, de amelyet pl. újabban a Balatonon motorikus erővel húznak, mert hossza kerekén 2400 m. Elképzelhető, hogy mily nagy területet lehet ilyen hálóval bekeríteni, s mégis ha az ember az ilyen háló munkáját figyel, igen sokszor elcsodálkozik, hogy mily kevés hal van benne a kihúzáskor.

Az emberi leleményesség a legszigorubb télen, amikor a vizeket kemény jégpáncél fedi, amikor a hal csoportosan összeverődve téli álmát alussza, a jég alatt is hozzáférközik a halhoz, s rendkívüli elmésséggel a jég alatt vezetett hálóval nagy mennyiségben fogja össze a farsang és nagybőjt idején felszolgált nemes halakat.

Önként támad az emberben az a gondolat, hogy persze, ha annyiféle szerszámmal és még a technika vívmányainak legmodernebb eszközeit is használva veti magát az ember a hal után, nem fog-e vizeinkből minden hal kipusztulni? Mindenesetre van alapja az aggodalomnak, de ez a kérdés nem olyan egyszerű, mint első pillanatra látszik. Az kétségtelen, hogy vizeink nagy halállománya a multhoz képest alaposan megfogyott, de a halállomány megfogyásának nem az egyedüli és nem a legfőbb oka a fokozott halászás.

A halállomány megfogyásának egyik oka a vízszabályozás. Folyóink árterületéből az ármentesítő munkálatok kerekén 7 millió kat. holdat mentettek meg a mezőgazdaság számára. Természetes, hogy ezek a területek, melyeken árvizek idején tavasszal a halak szaporodhattak és késő nyárig bőven terített asztalt találtak, nagyon hiányzanak a halászat köréből. De ha a régi feljegyzéseket olvasgatjuk, rájövünk, hogy a száraz, az árvíz nélküli esztendő a multban is a halállomány jelentős megfogyásával jártak.

A folyószabályozások a meder rendezésével, szabályozó művek létesítésével a vizek lefolyását meggyorsították, s ezzel a hegyvidék hideg vizének lefutását siettették. Ezzel azonban a legértékesebb tavaszi ívású halaink szaporodását, amihez a víz felmelegedése szükséges, megnehezítették. A medrek összeszorítása és a sekély vizek kiküszöbölése szintén megnehezítette a halak szaporodási lehetőségét, mert aránylag kevés olyan sikvidéki hal van, amely ikráját a mély vízbe rakja.

A gyáripar fejlődése, bármennyire gondoskodik is a hatóság a szennyes vizek kártalan elvezetéséről, az ipari vízhasználatok duzzasztó- és egyéb vízművei, végül az emberi gyarlóság, amely minél kevesebb fáradsággal minél több hal összefogását kívánja, mind egy-egy súlyos oka a halászatunk nagy hanyatlásának.

A mult század utolsó évtizedeiben épen e miatt csaknem teljesen elértéktelenedett halászatunkat az 1888 : XIX. tc. és újabban az 1925 : XLIII. tc. állította helyre. Ez a két törvény a szétágazó halászati jogokat társulatokba tömörítette és a halászati társulatok működését állami felügyelet alá téve a pusztá halfogás helyett a vizek halászati művelését tűzte ki célul. Tilalmi idöket állapított meg, hogy a halak kapzsi kifogását a gazda-

ságilag fontosabb halak szaporodásának idejében megszüntesse, a kifogható halak legkisebb méreteit szabályozta, hogy a még ki nem fejlett halak kifogását meggátolja, az ivóhelyek gondozását elősegítette, s hosszabb időre szóló bérletekkel a halászati bérlőt a rablóhalászatról leszoktatta. A halászati törvények az elmúlt félszázad alatt ezt a csaknem teljesen tönkrement gazdasági ágat kellő szakértelemmel és gondozással egész jól talpraállították és nemzeti vagyonunknak jelentékeny tényezőjévé tették.

A múlt század 80-as éveitől a kifejtett céltudatos munka tisztázta azt, hogy a halászat se olyan aranybánya, melyből csak kivenni lehet, hanem kiderítette, hogy a halászat is olyan gazdasági tevékenység, amelynél a természeti erőknél kívül az emberi munkának és szakértelemnek közreműködésére nagy szükség van. Rájöttek arra, hogy vizeinket nem szabad csupán halászni, hanem azokat gondozni kell és azok halállományát nemes halivadékkal vagy megtermékenyített ikrák kihelyezésével kell fokozni és felfrissíteni, hogy ily módon az intenzív halászat következményeit és a természetes szaporodás meghiúsítását ellensúlyozzuk.

Ma már több évtized szívós munkája után ott tartunk, hogy vizeink halászatának gondozása, a vizek tulajdonosai és bérlői szorgalmas munkájának irányítása a magasabb nemzetgazdasági szempontokat szemmel tartó állami feladat. Amennyire állami költségvetésünk szerény keretei megengedik, évenként nemes, gyorsnövésű pontyivadékot és nagymennyiségű megtermékenyített süllőikrát helyezünk ki folyóinkba és tavainkba, hogy ezzel a jelentős nemzeti vagyont kitevő halállományunk fenntartását és fejlődését biztosítsuk. A legutóbbi néhány évben folyóink mentén holt medrekben és egyéb alkalmas helyeken a halászati társulatok közreműködésével ivótelepeket létesítettünk, ahol nagymennyiségű ivadékot termelve, folyóink pontyállományát iparkodunk minél jobban gyarapítani.

Nyílt vizeinknek területe kereken 200.000 kat. hold, amely kellő művelés alatt 42 halászati társulat kezelésében van; fontos közérdek a halászatot minél jobbá és minél tökéletesebbé tenni, mert élelmiszert termel, amelyvel a közéletet egészséges és értékes áruval látja el.

A halászatnak az eddig leírt módjain kívül még egy igen fontos ága van, amely azonban inkább mezőgazdasági termelés, mint ősfoglalkozás. Ez a mesterséges víziművekkel létesített tógazdaság, amely főleg a pontyot nagy mennyiségben termeli és az őszi lehalászások után hozza piacra. A halászatnak ez az ága külkereskedelmünknek is jelentős tényezője.

Balatoni pontyhorgászat.

Irta: Pászthory Ödön
m. kir. főerdőtanácsos.

Valamikor régen, ezelőtt 30—35 évvel, mikor még boldogult szüleimmel a Balaton mellett nyaraltam és halászati tudományom a keszegek és néha egy-egy kisebb süllő fogásában merült ki, hallottam beszélgetni arról, hogy a legélvezetesebb balatoni horgászat a ponty-fogás. Természetes azonban, hogy a beszélgetés tárgya sohasem 1—2 kilós ponty kifogása volt, hanem olyanoké, melyeknek súlya 10 kg körül, sőt annál több volt. Egyszer ez, másszor a másik szomszéd vagy ismerős hozta hírért ilyen nagy ponty horogra kerülésének és nem egyszer egészen a mesébe illő színezéssel adták elő annak kipartolását.

Később is, midőn már gyakorlottabb horgásznak számítottam és ifjúi hevességgel a türelemnek némi

foka is párosult s amikor a márnák és kisebb pontyok tömegét fogtam, sokszor előtérbe tolultak a gyermekkoromban hallottak és mind nagyobb és nagyobb lett vágyam egy ilyen nagyobb ponty kifogása után.

Sajnos ebbeli vágyam hosszú időn keresztül nem teljesülhetett, mert balatoni nyaralásaim helyett a vadászat került előtérbe s a halászat inkább alkalmi szórakozásom lett.

Már-már úgy alakult sorsom, hogy a nagy ponty fogása csak ábránd marad, midőn betegségem következtében a megerőltető járással párosuló vadászatot abba kellett hagynom s ismét a halászattal kezdtem szórakozni.

Ismét a Balaton lett nyaralási helyem és újra hallottam a híreket a nagy pontyokról, anélkül azonban, hogy csak egyet is láttam volna azokból. (Hej pedig de hányszor megfeszítette zsinóromat a kívánt 10 kilós ponty! De mire a part felé vonszoltam, mindig felébredtem és izzadságtól gyötrődve állapítottam meg, hogy a nagy ponty horogra kerülése csak álom volt.)

Bizony az általam kipartolt 1—2 kilós pontynál nagyobbakat csak aquariumban láttam, de ezek között sem volt 3—4 kgr-osnál nagyobb.

Vége ez évben balatoni nyaralásom során reám is tekintett Frotuna istenasszony.

Na de elmondom szép sorjában, mert hiszem csak úgy tudom némiképp visszaadni egy ilyen hal kifogásának változatait.

Az előző évihez hasonlóan ez évben is Zánkán töltöttem nyaramat és horgaim rendbehozatala után rögtön neki is láttam a szórakozásnak.

Július 27-én kezdettem meg két napi előzetes etetés, de nem sok reménnyel kecsegtető hírek után a horgászásomat s bizony 10 nap után szomorúan állapítottam meg, hogy a balatoni halak számának csökkenéséről szóló hírek egyeznek tapasztalatommal, avagy azoknak van igazuk, akik a zalai partokon való halászatot csak északi szél esetén tartják sikeresnek. A szél pedig csak fújt szakadatlanul, de vagy délről vagy keletről avagy nyugatról, csak az az északi szél nem jött. Bizony ez alatt az idő alatt egy 45 és egy 60 dekás pontynál többet nem fogtam. De még kapásom sem volt.

Hej pedig a hely de gyönyörű volt ott a nádas szélén; mintha a jó Isten is a pontyok tanyájának teremtette volna. Mindhiába azonban! Ponty, — legalább horogra való — nem akadt.

Már-már azon tündöttem, hogy a horgászattal, amely ilyen formán nem örömet, hanem bosszúságot okozott, felhagyok, mikor egy reggel állásomtól jobbra, két — a Balatonba erősen benyúló — csuhus (kákás) között lévő öbölre esett tekintetem. Ebben a pillanatban rögtön megfogamzott a gondolat bennem, hogy horgász helyemet oda rakatom át, hátha ott több babér terem számomra. A gondolatot tett követte; de bizony az eredmény még mindig késett és a keszegezésen kívül szórakozásom nem volt s horgász kedvem ismét a minimumra szállt alá. Ekkor egyik szomszédom azt az ajánlatot tette, hogy engedjem őt egyszer helyemen horgászni, meglátom, milyen szerencsét hoz.

Vadász, halász mind babonás, hát én is engedtem a kérésének. Az eredmény meglepő volt, mert a szomszédom ott egy 4 kilós pontyot partolt ki.

Másnap már én ültem ugyanott új bizalommal, de fogytán lévő türelemmel.

Ügylátszik szomszédom szerencsét hozott, mert egy 3:3 kilós pontyot nekem is sikerült kihúznom. A varázs tehát meg volt törve. Halásztam is ettől kezdve napvirradattól késő estig és volt is néhány szép eredményem.

Halaimat mind a balkéz felé eső csuhus mellett fogtam, a jobboldali csuhus mellett azonban, ahonnan szerencsét hozó szomszédom a pontyát kihúzta, még csak kapásom sem volt, bár a káka mozgásából láttam, hogy nagy hal jár ott.

Nem is hagytam a helyet figyelmen kívül és egyik horgomat mindig odavettem.

Augusztus 23-át írtunk, mikor egy gyönyörű reggelre virradtam. Ott ültem már kora reggel helyemen s mintha a jó Isten sugalmazta volna, kísérőt is vittem magammal, kinek nem lett volna más dolga, mint erre a jobb oldali horogra vigyázni. Kísérőm azonban, aki a horgász szenvedélyt nem igen ismerte, inkább diskurzusra, mint a horogra fektette a súlyt. Így történt aztán, hogy kísérőm észre sem vette, midőn horgom zsinórja kifeszült és a dugó alámerült.

Mikor pedig én odapillantva ezt megláttam s a horgot kézbe kaptam, már késő volt; a hal a horoggal együtt bent volt a csuhusban és se előre se hátra nem mozdult húzásomra.

Midőn láttam, hogy a partról semmit sem tehetek, megkértem kísérőm, hozza el a csónakot és nézze meg mi van a horoggal.

A csónakból azután nagy szomorúsággal állapította meg, hogy a horog elakadt s a hal elment.

Kivéve a horgot, újból visszavettem a régi helyére, — mintegy 30 méterre helyemtől, — s minthogy kísérőmnek el kellett menni, más társ után néztem, mert éreztem, hogy ma segítségre lesz szükségem.

Az új társ néhány perc után meg is érkezett és neki is szigorúan meghagytam, hogy csak azt a horgot figyelje és rögtön szóljon, ha a legkisebb kapást is észreveszi.

Bár nem telt el 10 perc azon idő után, midőn az elakadt horgot kiemeltük, segítő társam szinte izgatottan kap hozzám s élénk suttogással jelzi, hogy a dugó mozog.

Odanézve láttam, hogy a dugó lassan merül alá és zsinórom feszülni kezd.

A következő pillanatban a horog kézben volt és bevágtam.

Az eredmény az előbbihez hasonló volt, mégis azal a különbséggel, hogy a hal a bevágás következtében nem tudott még a csuhusba bejutni.

Botom félkörbe hajlott anélkül, hogy a hal — avagy ez a nagy valami a horgon — engedett volna.

Éreztem, hogy nagy a hal s ezért mindkét kezemmel a horgot tartottam, vigyázva, hogy se túl ne feszüljön, se a hal ne vihesse be horgomat a csuhusba.

Örömöm oly nagy volt, hogy szinte elfeledkeztem a teendőkről és csak az járt az eszemben, hogy ime itt a nagy ponty, a régen kívánt 10 kilós a horgomon.

Izgalmas pillanatok! Társam kipirulva csak áll mellettem s nem tudja mitévő legyen. Magam is csak állok tétlenül, midőn a hal kezdi horgomat nagy erővel a csuhus felé húzni.

Erre már észbe kaptam, azonban későn ahhoz, hogy a halat a nyílt víz felé húzzam, de még elég jókor ahhoz a hal erőt ne vehessen rajtam.

Villámgyorsan gondolatok. Zsinórom 70 fontos szakítási szilárdságú, horgomat magam kötöttem fel, bambuszom kitűnő, de hogyan húzzam egyedül a zsinórt, mikor kétkezemnek is elég munkát ad a bot tartása.

Pedig nincsen tétovázásra idő. A halnak felém kell jönni a tiszta víz felé s nem szabad engednem, hogy egy kákást megkerülve kiszabadítsa magát a horogról.

Kezeim elfoglalva a bot tartásával, nincs hát más hátra, segítségül kell hívni társamat. Reá kiáltok: „Imre

húzd a zsinórt, míg én a botot tartom.“ De Imre csak áll az izgalomtól s meg sem mozdul, hogy segítségül jöjjön. Második kiáltásomra belekapaszkodik a zsinórba, húzná is azt, de nem enged. Már a méregbe hajló biztatásomra, melyben „ha a zsinór szakad, bot törik“ kifejezés is benne van, segítő társam megemberli magát és nagyot húz a zsinóron.

A zsinór most már csuszik és egy csomó kiszakadt káka és a víz mozgása jelzi, hogy a hal engedett és a húzásra felém közeledik.

Pászthory Ödön főerdőtanácsos pontyzsákmányával.

Nem kell már biztatás segítőmnek, húzza a zsinórt, mikor egyszerre csak meglazul az és a hal felveti magát a felszínre. Én sem vagyok azonban rest. Bent vagyok már a munkában és átveszem a hal vezetését.

Most már látom, hogy vágyam teljesülőben van, csak arra kell vigyázni, hogy halamat szerencsésen ki is partoljam.

Villámgyorsan megfeszítem újból a zsinórt és nem engedem többé a halat mélyre merülni. Lassan vezetem a bottal a tiszta víz felé s közben vigyázva a hal mozgására, majd engedem, majd visszahúzó a zsinórt és már figyelmeztetem segítőmet is, hogy készítse elő a merítő hálót.

Érzem most már, hogy a hal fárad, majd látom azt is, hogy oldalra fordul. Erre a mozdulatra közel húzom egészen az állásomig; a következő pillanatban már merül a háló s midőn halam észrevéve azt, menekülni akar, már csak a háló oldaláig jut el.

Néhány pillanat s a hal már a parton dobálja testét. Az örömtől kipirulva állunk mellette s boldogan gyönyörködünk benne.

Segítőtársam nagy lelkesedésében egyre simogatja a pontyot fel-fel kiáltva: „De gyönyörű is vagy kis pontyom itt a szárazon.“

Meg van hát a nagy ponty s most már csak az érdekel, mennyit nyom. Sietünk lakásomra s a mérlegen örömmel állapítom meg, hogy ha nem is 10 kiló, de 8 kg 70 deka a szörny súlya. Méretei: hosszúság 86 cm, derékkerület 60 cm.

Örvend a ház népe is az eredménynek s rögtön előkerül a fotografáló gép is megörökíteni a szép eredményt. (L. az előző oldalon.)

Még mindig érzem az izgalom okozta feszültséget és nem tudok hatása alól szabadulni, amikor halom már az ebédre szóló hívást, hogy most már meg is izleljem szórakoztató fáradozásom eredményének húsát is.

* * *

Horgásztársaimat bizonyára érdekelni fogja, hogy a f. évben, — amikor mindenki panaszkodott, — milyen eredménnyel zártam horgászatomat. A táblázat azt mutatja, hogy tulzottak a balatoni halhiányról szóló hírek.

A fogás ideje		A halfaj neve				A hal súlya kg.
		ös-ponty	tükör-ponty	tányér-ponty	ön	
VIII.	8		1			0.4
"	9		1			0.7
"	12		1			3.3
"	17		1			2.3
"	17				1	0.6
"	19		1			2.9
"	21		1			2.5
"	23		1			8.7
"	23		1			1.3
"	24	1				2.2
"	24			1		0.9
"	25	1				4.7
"	25	1				2.2
"	25	1				3.4
"	27	1				3.0
"	30	1				2.2
"	30			1		0.6
"	30	1				1.4
"	31	1				2.6
"	31		1			0.9
IX.	1	1				2.3
"	1			1		7.0
"	2			1		1.1
"	4			1		1.0
"	5			1		0.6
"	5			1		0.7
Összesen		9	9	7	1	59.5

A mész szerepe a tógazdaságban.

Irta: Dr Unger Emil.

(Folytatás)

Mindezek a megállapítások természetesen csak akkor helyesek, ha a savkötőképesség kizárólag a víz kalciumhidrokarbonáttartalmától függ, illetve ha ezt jogosan feltételezhetjük azért, mert a magnézium, nátrium, stb. hidrokarbonátok és esetleges karbonátok jelenléte a vízben nem olyan mértékű, hogy ezek miatt hamis következtetésekre juthatnánk a savkötőképesség adatából. Lényegesen zavaró s a következtetést hamissá változtató ilyen körülmények a németországi halastavak eseteiben valóban alig fordulhatnak elő. Dr Maucha Rezső felhívta azonban e sorok írójának figyelmét arra, hogy a magyar halastavak és természetes vizek kémiai tulajdonságai lényegesen eltérők a németországi viszonyoktól. Ezt az olvasó már a cikk elején is észrevehette abból, hogy — mint említettem, — hazánkban savanyú (pH érték 7-en alul) tógazdasági vizet eddig még nem sikerült találnunk. Más különbségek is vannak azonban a németországi és a hazai vizek között. Így pl. a mag-

néziumtartalom a mész (kalcium) mellett, a hazai vizek nagy részében éppen nem elhanyagolható mennyiség, sőt az is előfordul, hogy a magnézium túlsúlyban van, a csekély kalcium tartalom mellett. (Velencei tó)* Az is elég gyakori hazánk halasvízeiben, hogy azok tekintélyes mennyiségű oldott karbonátokat tartalmaznak. (szikes talajú vizekben főleg nátriumkarbonátot Na_2CO_3 , a jól ismert mosószóddával azonos anyag, ha eltekintünk attól, hogy annak kristályaiban 10 molekula kristályvíz is $[\text{Na}_2\text{CO}_3 + 10\text{H}_2\text{O}]$ van). Ez igen lényegesen megváltoztatja a víznek a széndioxiddal szemben való viselkedését. Az oldott karbonátokat tartalmazó vizek ugyanis szabad széndioxidot nem tartalmaznak, mert a vízbe bármilyen módon belekerülő széndioxid azonnal vegyül az ilyen karbonátokkal és pl. az oldott sziksóval nátriumhidrokarbonáttá alakul (NaHCO_3 , a jól ismert szó-dabikarbona)** Ez abban is különbözik a kalcium-(és magnézium) hidrokarbonáttól, hogy állandó vegyület, szilárd só alakban is létezik, nemcsak oldatban, mint az utóbb említettek, továbbá abban is, hogy oldatban maradásához nem szükséges ú. n. „egyensúlyi,” vagy „hoz-záváló” szabad széndioxid. Oldott karbonáttartalmú vizekben tehát mindaz a széndioxid mennyiség, mely az élőlények lélekzése folytán vagy a légkörrel a víz szinén való érintkezés és diffúzió útján a vízbe jut, azonnal ú. n. féligkötött széndioxiddá válik. Ez a fontos körülmény is annyira meghamisíthatja a Schäperclaus által a Németországban levő egyszerűbb viszonyokra készített táblázatok alapján a savkötőképességből vonható következtetéseket, hogy nálunk csupán ezt a módszert követni, s a meszezés szükségességét vagy szükségte-lenségét ilyen módon eldönteni sok esetben nem lenne helyes. A savkötőképesség meghatározásából megbízhatóan következtetni és a Schäperclaus táblázatait erre használni nálunk csak akkor lehet, ha előzetesen már megállapított, hogy zavaró körülmények a kérdéses vízben nincsenek.

Nálunk gyakran szükség lehet tehát a kalcium és magnézium külön-külön meghatározására és a karbonátok jelenlétének vagy hiányának megállapítására is, Dr Maucha Rezső, a halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás vezetője, már régebben foglalkozik a magyar tógazdák részére olyan módszer kidolgozásával, mely a mi viszonyaink között is alkalmas lesz a meszezés szükségének és mértékének, vagy fölöslegességének megbízható eldöntésére, és a szerkesztőnek meg is ígérte, hogy ezen nagyjelentőségű kérdést a „Halászatban” ismertetni fogja. Az általa kidolgozás alatt álló módszer méltó kiegészítője lesz azon módszereknek és készülékeknek, melyek a vízben oldott oxigén és a pH érték meghatározására évek óta rendelkezésre állnak és az ország számos tógazdaságában használatban vannak már.

Felhasznált irodalom.

Dr Maucha Rezső; Winkler Lajos vízvizsgáló módszereinek alkalmazása a limnológiában. Budapest, 1930.

Dr R. Maucha: Hydrochemische Methoden in der Limnologie. Stuttgart, 1932.

Schäperclaus: Lehrbuch der Teichwirtschaft Berlin, 1933.

G. Meseck: Die Kalkverwendung in der Teichwirtschaft, Fischerei Zeitung, Neudamm. 1934. 773—779. lap.

(Vége.)

* Ilyen adatokat lásd: Dr. R. Maucha: Hydrochemische Methoden in der Limnologie. Stuttgart, 1932. 85-86. lap és III. tábla.

** Dr Maucha Rezső: Winkler Lajos vízvizsgáló módszereinek alkalmazása a limnológiában. Bpest 1930. 94-95. lap. (Az Országos Halászati Egyesület kiadása.) 94.-95. lap és 110. lap.

TÁRSULATOK — EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület választmánya f. évi szeptember hó 18-án ülést tartott, melyen Répássy Miklós elnöke alatt jelen voltak: Antalfy György, Hirsch Géza, dr Kovács Vilmos, Kuttner Kálmán, dr Lukács Károly, dr Paluzsa László, dr Schulmann Emil, Stieber Antal, dr Unger Emil, ifj. Zimmer Ferenc választmányi tagok, Fischer Frigyes igazgató, vitéz Illésy Zoltán titkár és Németh Endre pénztáros.

Távollétüket kimentették: Tomcsányi Vilmos Pál, vitéz báró Szurmay Sándor, dr Goszthony Mihály, dr Hoffmann Ede, dr Iklódy Szabó János, Purgly Pál és Zimmer Ferenc.

Elnök üdvözlöi a választmány megjelent tagjait s felkéri az igazgatót a tárgysorozat ismertetésére.

Igazgató a választmányi ülés tárgyát a fontosság sorrendjében kívánja ismertetni és előrebocsátja azokat az ügyeket, amelyek fölött a választmány könnyen határozhat.

1. A legutóbbi választmányi ülés óta tagul jelentkeztek: Benacsek Ferenc, vitéz Boross György, Szalkay Sándor, Máriaffy Gábor, Polgár Jenő, Rosenberg Izidor, Vizer Béla, Wolf Mihály, és Eröss István.

A választmány a jelentezőket a közgyűlés utólagos jóváhagyásának fenntartása mellett tagul felveszi.

2. A m. kir. államvasutak június hó 18-án 32.872/C. II. sz. alatt értesítette az Egyesületet, hogy a különleges berendezésű halszállító kocsiokban szállított halakra a múlt évben fennállott kedvezményt az 1935. évre ismét engedélyezte.

Tudomásul szolgál.

3. A földművelésügyi Miniszter az Egyesület felterjesztésére 66.009/1935. IV. 1. szám alatt értesítést küld, hogy a hal után fedezet hiányában kiviteli adótérítést nem engedélyezhet.

A választmány mivel az értesítés az előző számviteli évre vonatkozott az értesítést tudomásul veszi és egyben utasítja az igazgatót, hogy a kiviteli adótérítés engedélyezése ügyében a kellő időben kérvényt adjon be.

4. A m. kir. Külkereskedelmi Hivatal értesíti az Egyesületet, hogy 1. a hal után a kiviteli adótérítés április hó 15-ével bezárólag megszűnik, 2. hogy Csehszlovákiába 100 q fogas szállítható a Magyar Nemzeti Bank 9257 K. számú kompenzációs engedménye alapján, 3. hogy a magyar és olasz kormány között létrejött megállapodás következtében 1935. évi július hó 1-től 1936. évi június hó 30-ig 500 q édesvízi hal kivitele vált lehetővé Olaszországba. A legutóbbi értesítés részletesen tartalmazza mindazokat a feltételeket amelyek mellett az olaszországi halkivitel eszközölhető.

Mínt hogy mindezeket az értesítéseket az érdekeltek szintén megkapták, további intézkedés nem szükséges, tudomásul szolgál.

5. A m. kir. földművelésügyi Miniszter Úr 15.899/1935. V. B. 2. számú rendeletével az Egyesület részére 1000 pengő segélyt kiutalt, melynek második részletét 500 pengőt az Egyesület részére rendelkezésre bocsátott.

Tudomásul szolgál.

6. *Igazgató* ismertetéi azt a beadványt, amelyet az Egyesület a budapesti városi vármok ügyében a város polgármesteréhez intézett. A kérelem oda irányul, hogy Budapest pályaudvaraira vasúton, hordóknban, vagy különleges berendezésű halszállító vasúti kocsiokban, vízben érkező élőhal küldemények után a városi vármok a vasúti fuvardíj fizetésének alapjául szolgáló súly után rovassek le, mégpedig a friss húsról megállapított vámtétel egyharmadrészének alapulvételével; továbbá a friss beszózott, száritott halak vámtétele azonosnak vétessék a friss hús vámtételével.

A kérvényt küldöttség adta át Budapest székesfőváros polgármesterének. Ugyanebben az ügyben az Egyesület egy másik kérelmet is intézett a polgármester úrhoz, melyben azt kéri, hogy a halak után járó városi vámnak újabb és korszerűbb megváltoztatási tárgyában kiadandó intézkedések megtétele előtt az Országos Halászati Egyesület meghallgattassék és észrevételeinek előadására felszólíttassék.

Ugyanezen ügyben a kereskedelemügyi Miniszter Úr kezdeményezésére a földművelésügyi Miniszter Úr is átirta Budapest székesfőváros polgármesteréhez 16.041/1935. sz. alatt, melyben az Egyesület kérelmét pártolva kéri, hogy a főváros a fogyasztási adó kivetésénél alkalmazott átlagsúly számítás alapján rendelkezzen a városi vámkok megállapítását és az időközben egyes halszállítmányok után kiadott utánfizetési meghagyásokat hatálytalanítsa.

Az ügyben még válasz nem érkezett.

A választmány a bejelentést tudomásul veszi és felhívja az igazgatót, hogy időközönként érdeklődjék a kérdés elintézésére iránt s ennek eredményéhez képest a választmánynak jelentsen.

7. *Igazgató* bejelenti, hogy az Egyesület augusztus hó 8-án a katasztrófiális takarmányinségre való tekintettel 150 vagon román tengeri behozatalt és a magyar tógazdák között való aránylagos szétosztását kérte a földművelésügyi minisztertől.

A választmány a bejelentést tudomásul vette és felhívta az igazgatót, hogy az illetékes tényezőknél nézzen utána annak, hogy a külföldről behozott tengeriben való részesítés kedvezménye a halra is terjesztessék ki elvileg, s ennek alapján a gazdasági felügyelőségek, amelyek a külföldről behozott tengeri szétosztásával vannak megbízva, a halra is adjanak ilyen importált takarmányt.

8. Az Egyesület július 19-én a földművelésügyi és a kereskedelemügyi Miniszter Urakhoz kérelmet intézett aziránt, hogy az ipari munka vasárnapi szünetelésének kiterjesztéséről szóló 45.268/1935. számú rendelet akként módosíttassék, hogy élő és jegelt halat vasárnapon is lehessen reggel 7 órától 10 óráig árusítani. A kérvény eddig még nem nyert elintézését a kereskedelemügyi minisztériumnak az iparügyi minisztériumtól való szétválasztása következtében.

A választmány a kérdés nagy fontosságára való tekintettel akként határozott, hogy az Elnök Úr vezetése alatt egy küldöttség menjen dr Marschall Ferenc államtitkár úrhoz és kérje meg őt arra, hogy a földművelésügyi Miniszter Úr nevében lépjen közbe a kereskedelemügyi Miniszter Úrnál, hogy az Egyesületnek a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése tárgyában beadott kérelme teljesíttessék.

9. *Igazgató* bejelenti, hogy az Egyesület az osztrák halászati egyesülettől meghívást kapott, hogy a f. évi szeptember hó 5. és 6-án Bécsben megtartandó nemzetközi édesvízi halpropaganda ülésen vegyen részt. Az ülés tényleg megtartott, s azon az egyesület részéről Zimmer Ferenc és dr Paluzsa László választmányi tagok és az igazgató vettek részt. Az értekezleten a halpropaganda révén érdekelt országok: úgymint Németország, Lengyelország, Románia, Csehszlovákia, Magyarország és Ausztria vettek részt. Németország, Franciaország és Jugoszlávia távollétüket kimentették. A propaganda értekezlet a nemzetközi együttműködés ügyében fontos határozatokat hozott, amely szerint az ülés minden esztendőben más országban tartatik meg, amelyen minden ország kiközlöttje be fog számolni a halfogyasztás előmozdítása érdekében tett intézkedésekről.

Bejelenti igazgató, hogy a nemzetközi propaganda értekezlet 1936. évben ugyancsak szeptember hó első felében Budapesten fogja ülését tartani. Ugyanez alkalommal a nemzetközi Duna halászati kérdéseit tárgyaló bizottság, amely szintén Bécsben ülésezett ez évben, 1936-ban a propaganda bizottsággal egyidejűleg Budapesten fog ülésezni. Ez utóbbi bizottságban az Egyesület részéről dr Maucha Rezső és dr Unger Emil vesznek tevékeny részt.

Tudomásul szolgál.

10. *Igazgató* bejelenti, hogy a halkivitel kérdésének tárgyalása előtt az Egyesület részéről kiküldött külkereskedelmi bizottságot szeptember hó 2-ra összehívta, amely ülésen a földművelésügyi minisztérium külkereskedelmi osztályát Sztráznik Andor miniszteri titkár, a külkereskedelmi hivatal pedig dr Fellner Kálmán osztályvezető képviselte. A bizottság az édesvízi halnak külföldi értékesítése tárgyában a következő megállapodásokat hozta létre:

a) *Ausztria:* a legközelebbi időben Bécsben tárgyaló bizottság kösse meg az áregyezményt az osztrák kereskedők illetve termelők megbízottaival. Ha a tárgyalások során lehetőség nyílik arra, hogy az osztrák kontingensből a magyar kereskedelem is beviteli engedélyt szerezzen, arra kell törekednie, hogy a magyar kereskedelemnek is biztosítsa az exportban való részvételt.

A tárgyalásokat ugyanazok a személyek folytatták Bécsben, akik az előző pontban említett propaganda ülésen résztvettek. Sajnos az osztrák kontingensből a magyar kereskedelem részére külön részt biztosítani nem lehetett, azonban az osztrák kormányzat és az érdekeltek részéről olyan megértés tapasztaltott, hogy az Ausztriába eddig kivitt halmennyiség kivitele a jövőre nézve teljesen biztosítottnak látszik. Sőt a Bécsben létrejött megállapodások szövegét az érdekeltek képvisellete aláírás végett már el is küldötte.

A megállapodások aláírása ügyében Zimmer Ferenc választmányi tag az Egyesület választmányához beadványt intézett, melyben kéri az Egyesület vezetőségét, hogy keresse meg az illetékes faktorokat, hogy a megköthető újabb magyar-osztrák megegyezésnél a magyar tógazda és a magyar halkereskedő érdekei védelemben részesüljön.

b) *Németország:* a bizottság javasolja, hogy a kontingenselosztás alapjául az 1930/31., 1931/32. és 1932/33. évek átlaga szolgáljon, amint ezt már az Egyesület választmánya múlt évben elhatározta. Amennyiben olyan termelő vagy kereskedő kívánna

részesedni a kivitelben, akinek ezen felosztási kulcs alapján jogosultsága nem volna, úgy az Egyesület javaslatot tehet a Külkereskedelmi Hivatalnak, hogy az illető termelőt vagy kereskedőt kivételesen részeltesse a kontingensben. E címen azonban a kontingensnek legfeljebb 10⁰o-a vehető igénybe. A kontingens feltételén kihasználása érdekében a termelők illetve kereskedők kötelesek minden hó 25-ig a Külkereskedelmi Hivatalnak bejelenteni, hogy a következő hónap kontingensét kihasználják-e vagy sem. Ha kötelezőleg vállalt kiszállítás nem történne meg és ezáltal a kontingens kihasználatlan maradna, az illető termelő vagy kereskedő a folyó évben kizáratik az exportból.

c) *Csehország, Lengyelország, Olaszország.* A kontingensek kis mennyisége, valamint arra vaio tekintettel, hogy a lebonyolítás igen nehézkes, a kontingens felosztásának eddigi rendszere továbbra is fenntartandó.

A választmány a jelentést tudomásul vette.

11. *Igazgató* bejelenti, hogy a Magyar Élelmiszer Újság a halkereskedelem érdekében kifejtett munkásságáért az Egyesület anyagi támogatását kéri.

A választmány az Egyesület súlyos anyagi helyzetére vaio tekintettel a kérelmet nem teljesítheti és megbízza az igazgatót, hogy erről a folyamodót értesítse.

12. *Igazgató* bejelenti, hogy az év telén a halászati ismeretek terjesztése szempontjából célszerű volna téli tanfolyamot tartani, amely az előzőleg megtartottnak mintájára 3 napos lehetne, továbbá, hogy a tavaszi mezőgazdasági kiállításon a tógazdaságok halanyagukkal újból versenyt rendezhetnek, amelyen díjakat osztanának szét. Kéri a választmány felhatalmazását arra, hogy a „Halászat“ legközelebbi számában közhírré tegesse a tanfolyam megtartását és az érdekelteket a tanfolyamon való részvételre felhívassa, továbbá, hogy a tógazdákat a tavasszal megtartandó versenyről már most a lehalászások alkalmával értesíthesse, hogy a versenyen résztvevő halaikat idejében félretehessék és telelőikben megőrizhessék.

A választmány a felhatalmazást megadta.

F.

A Szolnokvidéki Felsőtisza Halászati Társulat f. évi szeptember hó 20-án rendkívüli közgyűlést tartott, melynek legtöbb tárgya a társulat negyedik szakaszának, a fegyverneki holt Tiszának bérbeadása illetve a beérkezett ajánlatok feletti döntés volt. Az ajánlatok fix összegre és 12 évre szólottak. A közgyűlés utasította igazgatóságát, hogy tekintettel a hosszú bérleti időre, a szerződést halvalutában kösse meg.

H.

UJDONSÁGOK—VEGYESEK.

Megint fogtak egy magyar kecsegét Jugoszláviában. A legutóbbi magyar dunai haljelzéseknek első eredményeképpen érdekes hírt adhatunk. — Mayer Miklós dunacsébi halász augusztus 6-án 30 cm hosszú és 25 dk súlyú kecsegét fogott fenékhoroggal. A hal a magyar Szent Koronát F. M. Budapest felirattal és a 712 sorszámot viselő alumíniumszalagból készült haljellet viselte. A különös eseményt megírta az újvidéki Deutsches Volksblatt c. német nyelvű lap is, ahová az adatokat a dunacsébi plébános szolgáltatta. A haljelző nem volt megszerezhető, mert a halász nem volt hajlandó megválni tőle.

Ez így is van rendjén, mert az a mult évben a belgrádi limnológiai kongresszuson a jugoszláv halászat vezetőivel történt szóbeli megállapodásaink szerint, és az idei bécsi nemzetközi Duna-értekezleten történt megállapodás szerint is minden haljelzőt (és jelzett halat is) azon ország állami halászati hatóságának kell beszoigáltatni, melynek területen, illetve körzetében a fogás történt. Ez esetben tehát a jugoszláv bánági halászati felügyelőségre *Karlo Langhofer* úrhoz Novi Sad címre. Mi viszont a nemzetközi megállapodás értelmében a megjelölés alábbi adatait közöljük a jugoszláv halászati hatósággal is:

Ezt a kecseget törzskönyvi adataink szerint *vitéz Illésy Zoltán* miniszteri osztálytanácsos jelölte meg 1935. július hó 30-án a dunaföldvári hidnál, és ugyanott bocsátotta útjára, özv. Kócsay Imréné halászbérlő területén. A kecsege tehát *hat nap alatt kerekén 250 kilométert vándorolt a Dunán lefelé* míg Csib-nél (Duna-cséb szerb neve) horogra került. Természetes, hogy ilyen rövid idő alatt növekedésről alig lehet szó, de a hosszú és gyors vándorút annál érdekesebb adat.

A fogásra vonatkozó összes fenti adatok beszoigáltatásért ez úton is hálás köszönetünket fejezzük ki *Bleyer János* orvos-tanhallgató úrnak, aki rokon körben Dunacsében szokott nyaralni, s így jutott azokhoz. A földművelésügyi minisztérium 2 P-s jutalmát is ő kapta meg.

Dr U. E.

Dijazással egybekötött halászati kiállítás az 1936 évi tenyészállatvásáron. Az Országos Halászati Egyesület f. év szept. 18-án tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a jövő év tavaszán rendezendő mezőgazdasági kiállításon a halászati csoportot versenyszerűleg szervezi meg. A tógazdaságok által beküldött halanyagot az egyesület által kiküldött jury fogja megbírálni s előreláthatólag több tiszteletdíj fogja a versenyben való részvételt vonzóbbá tenni. Ezt azért közöljük ily korán, hogy a tógazdaságok igen tisztelt vezetői már a lehalászás alkalmával tehesse nek a kiállításra előkészületet az anyag kiválogatásával és telettöbbe való elhelyezésével. Kérjük egyben azt is, hogy a kiállításon annak idején minél többen résztvenni szíveskedjenek. /

A halárusítás vasárnapi munkaszünete. Az Országos Halászati Egyesület 69/1935. sz. a. a földművelésügyi és kereskedelmiügyi Miniszter urakhoz a vasárnapi munkaszünet részleges felfüggesztése tárgyában a következő kérvényt adta be:

„Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Alulírott Országos Halászati Egyesület azzal a tiszteletteljes kéréssel fordulunk Nagyméltóságodhoz, méltóztassék az alábbiakban előadott és az ipari munka vasárnapi szünetelésének kiterjesztéséről szóló rendelet módosítását célzó kérésünket teljesíteni.

Nagyméltóságod folyó hó 14-el életbeléptette a 45.268/935. számú rendeletét, melynek 1. §-a alapján vasárnap „Budapest székesfőváros és a többi törvényhatósági jogú, valamint megyei város területén a túlnyomóan élelmiszerek árusítására berendezett üzletekben csupán tejet, tejterméket, kenyeret, péksüteményt, főzeléket, zöldséget, gyümölcsöt, valamint élő- és leölt baromfit szabad árusítani“ a rendeletben külön meghatározott időben.

Fentiek értelmében élő- és jegelt halat vasárnap árusítani egyáltalában nem szabad. Tekintettel arra, hogy az élő- és jegelt hal vasárnapi árusítása eddig engedélyezve volt, a hivatkozott rendelet az érdekelt haltenyésztők, halászok és halkereskedők körében nagy nyugtalanságot keltett. A rendelet ugyanis nemcsak egy meglevő, állandósult jogosítványt szüntetett meg váratlanul, hanem figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy valamennyi élelmiszer közül az élő- és jegelt hal a legkönnyebben romló és tárolása, tartása a legveszélyesebb és legköltségesebb.

Ennek az állításnak igazolásul legyen szabad Nagyméltóságod előtt röviden kifejezteni a halászat, haltermelés és halkereskedelem néhány mozzanatát, amelyek ismertetése tiszteletteljes kérésünk teljesítését feltétlenül indokolta és méltányossá teszi.

Az élő- és jegelt hal egyrészt a tógazdaságok, másrészt pedig a nyíltvízi halászat termékeként kerül a piacra. Csonka-Magyarország mesterséges haltermelése évenként cca 30.000 q nemes hal. Ennek a mennyiségnek mintegy kétharmad része került még négyöt évvel ezelőtt is kivitelre. Exportunk az utóbbi években állandóan és rohamosan csökkent, úgy hogy ma — a belföldi fogyasztás mérvét tekintve — túlprodukción állott elő, amelyet a belföldi halárak szinte katasztrófális áresése sem tudott kellő módon megszüntetni. A nyíltvízi halászat kiszámíthatatlan, szélsőséges fogási eredményeivel még bizonytalanabbá teszi a haltermelés értékesítését, mert előre nem látható időközökben kénytelen piacra hozni, azonnali értékesítésre a kifogott halmennyiségeket. Fokozzák a bizonytalanságot a tógazdaságokban a vízhiány és egyéb okok miatt szükségessé váló kényszerlehalászások, úgy, hogy időnként oly nagy árutorlódás áll elő, melyet csak a minden áron való értékesítés tud úgy-ahogy megszüntetni.

A tógazdaságok haltermése túlnyomórészt élő, a nyíltvízi halászat eredménye túlnyomórészt jegelt állapotban kerül a piacra. A halkereskedők túlnyomórésze az élő halakat vízvezeteki vízzel állandóan táplált medencékben, kádakban, akváriumokban tartja. Az állandó friss vízzel való táplálás igen költséges s emellett nem teljesen biztonságos. A jegelt halak tárolása jégsekreényekben történik, de egyéb állati húsokkal összehasonlítva azzal a nagy hátránnyal, hogy tárolási, jegelési lehetősége lényegesen rövidebb időtartamra van korlátozva, mivel a hal húsa lazább lévén, sokkal hamarabb romlik és válik emberi táplálkozásra alkalmatlanná. Ezek miatt az okok miatt a kiskereskedelem csak az előre várt keresletnek megfelelő minimális élő- és jegelt halmennyiséget szerzi be a nagykereskedőktől s ha eladási lehetősége megjavul, az utolsó pillanatban gondoskodik utánpótlásról. Még fokozottabb gonddal jár el a fogyasztó, aki mindenkor csakis az utolsó pillanatban szerzi be a szükségletét. Annak ellenére, hogy például a ponty szinte a legsilányabb hús áránál is olcsóbb, hazánkban még mindig luxuscikknek tekintik a halat s így ünnepnapok felétek számát, miért is a fogyasztó annak beszerzését — a fentiekben közölték miatt — az utolsó pillanatban ünnepnapon, vasárnapon végzi. Ha még figyelembe vesszük az utóbbi években a hétvégi kirándulásokkal kapcsolatban a Duna-mentén stb. divatbajótt vasárnapi halfogyasztás emelkedését, akkor megállapíthatjuk, hogy a halkereskedelem legfontosabb eladási, a fogyasztóközönség leg-erősebb vásárlási napja — a pénteki nap után — a vasárnap.

Hiteles adatokkal igazolható, hogy a belföldön fogyasztásra kerülő halmenyiség legalább 30%-a vasárnapi napon értékesül. A vasárnapi eladási tilalom ezt a mennyiséget nem tudja áthárítani a hét többi napjára, mert a fogyasztó és a vendéglősipar a maga hal-szükségletét — ép a hal tartásának veszélyessége és legtöbb háztartásnál lehetetlensége miatt — nem tudja egy nappal előbb beszerezni.

Nagyméltóságú Miniszter Úr! Az előadottak alapján mely tisztelettel kérjük, hogy az élő- és jegelt hal vasárnapi árusítása Nagyméltóságod 45.268/1935. számú rendeletének 2. §-ában említett kenyér, péksütemény, gyümölcs, tej és tejtermék árucikkek min-tájára a vasárnapi napokon reggel hét órától tíz óráig megengedtessek.

Bizton reméljük, hogy az itt előadottak Nagyméltóságodnál meghallgatásra találhatnak, hiszen egy egykor virágzó, jelenleg a viszonyok mostohasága miatt amúgy is szinte katasztrófális helyzetbe került termelési ág életbevágó érdekeiről van szó.

Tiszteletteljes kérésünket megújítva, vagyunk Nagyméltóságod iránt

Budapest, 1935. július 17.

megkülönböztetett tisztelettel
RÉPÁSSY MIKLÓS sk.
ny. államtitkár, alelnök."

A kérelmet küldöttség adta át a kereskedelemügyi miniszter úrnak s annak elintézése jelenleg tárgyalás alatt áll.

F.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-től nyert értesítés szerint szeptember hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty	nagy	1:40—1:60 P
	közép... ..	1:10—1:40 "
	kicsi	1:00—1:20 "
Édesvízi jegeltponty	0:40—0:90 "
Balatoni fogassüllő	I. oszt.	4:40— — "
	II. "	3:40— — "
	III. és IV. "	2:50—2:60 "
Dunai süllő	I. oszt.	4:00—5:00 "
	II. "	3:20—4:00 "
	III. és IV. "	2:60—2:80 "
Harcsa (jegelt)	nagy, (vágó)	2:60—3:00 "
	közép,	2:00—2:40 "
	kicsi	1:00—1:60 "
Márna	0:50—1:10 "
Kecsege	1:60—4:00 "
Őn	0:60—0:90 "
Balatoni keszeg	0:40— — "

Forgalom igen vontatott, irányzat lanyha.

A lap kiadásáért felelős: Dr Unger Emil.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ R.-T. HALNAGYKERESKEDÉS BUDAPEST

Telep és iroda: Elárusítóhely:
IX., Csarnok tér 5. IX., Közp. vásárcsarnok.
Központi iroda: V., József tér. 8. T.: Aut. 809-22.
TELEFÓNSZÁM: NAPPAL: ÉJJEL: SZÁLL. OSZT.:
AUT. 856-36 AUT. 573-26. AUT. 687-16.
LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok r. t. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy- és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllő-ikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.

MAGYAR TÓGAZDASÁGOK R.-T.

BUDAPEST, V., JÓZSEF TÉR 8.

TELEFÓN: AUTOMATA 809—22. SZ.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból szállít tenyésztésre

nemestörzsű egy és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsa-, fogassüllő-ivadékat és fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Órpuszta, Pellérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogy-szentmiklós, Szabadbattyán, Tápiószecső, Tüsképusztáról és Varászlóról.

BARTA LIPÓTNÉ

HALKERESKEDŐ

Budapest, IX. ker.
KÖZP. VÁSÁRCSARNOK

IRODA: AUT. 850-71
TELEFÓN:
ÜZLET: AUT. 835-84

ZIMMER FERENC Halkereskedelmi Rt.

Veszünk és eladunk
bármily mennyiségű
élő- és jegelthalat.

Telefonszámok:

Központi vásárcsarnok: Aut. 854—48.

Fiókküzet: V., József tér Aut. 816—79.

Iroda: VIII., Horánszky u. 19. J. 335—39.

Budapest, Közp. Vásárcsarnok.

ALÁSZ-HÁLÓ

puha insleg es kötél, hálófonal, parafa-alatt-ság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA

RT.-NÁL BUDAPEST

Főüzlet: IV., Ferenc József rakpart 6-7. T.: Aut. 843-10.

..... A Ferenc József hid és Erzsébethid között

Fiókküzet: VII., Thököly út 16. szám. T.: József 361-71.

..... A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt